

Arnhem, 27 augustus 2007

BIJLAGE 1: *SCHRIFTELIJKE ZIENSWIJZE VAN N.V. CONTINUON NETBEHEER OP HET ONTWERPBESLUIT (KENMERK 102449) VAN DE RAAD VAN BESTUUR VAN DE NEDERLANDSE MEDEDINGINGSAUTORITEIT ALS BEDOELD IN ARTIKEL 81, LID 1 VAN DE GASWET.*

De N.V. Continuon Netbeheer (hierna: Continuon) maakt gaarne gebruik van de gelegenheid om een schriftelijke zienswijze te geven op het ontwerpbesluit (kenmerk 102449) ter zake van de methode tot vaststelling van de korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering (hierna: x-factor), en van het rekenvolume van elke tariefdrager van elke dienst waarvoor een tarief (hierna: rekenvolume) wordt vastgesteld voor het jaar 2008 tot en met het jaar 2010 (hierna: derde reguleringsperiode) voor de regionale netbeheerders gas (hierna: RNB).

De voor Continuon belangrijkste onderdelen zijn tijdens de hoorzitting van 16 augustus 2007 mondeling toegelicht. In deze schriftelijke zienswijze zijn deze onderdelen nader uitgewerkt en zonodig voorzien van een alternatief. Daarnaast wordt in deze zienswijze een aantal technische wijzigingsvoorstellen gedaan.

In de onderliggende zienswijze worden achtereenvolgens naar voren gebracht:

1. *Belangrijkste inhoudelijke wijzigingsvoorstellen:*
 - a. Herstellen van de indexering van de gestandaardiseerde activawaarde en de afschrijvingen;
 - b. Het verhogen van het niveau van het redelijk rendement (wacc);
 - c. Het elimineren van de correctie voor graaddagen;
2. *Zienswijze op het reguleringskader:*
 - a. Gelijke speelveld;
 - b. Beëindiging nacalculatie;
 - c. Vaststelling precariobelasting als objectiveerbaar regionaal verschil;
3. *Technische wijzigingsvoorstellen:*
 - a. Het aanpassen van de wijze van compensatie voor precariobelasting;
 - b. Het aanpassen van de wijze van vaststelling van sectortarieven.

1) BELANGRIJKSTE INHOUDELIJKE WIJZIGINGSVOORSTELLEN

a) HERSTELLEN VAN DE INDEXERING VAN DE GESTANDAARDISEERDE ACTIVAWAARDE EN DE AFSCHRIJVINGEN

i) *Conclusie:*

Gezien de strijdigheid met wet en regelgeving, de bedrijfseconomische onjuistheid en het grote materiële belang is de voorgenomen beleidswijziging naar onze overtuiging juridisch gezien niet houdbaar. Wij achten de voorgenomen beleidswijziging evident onrechtmatig.

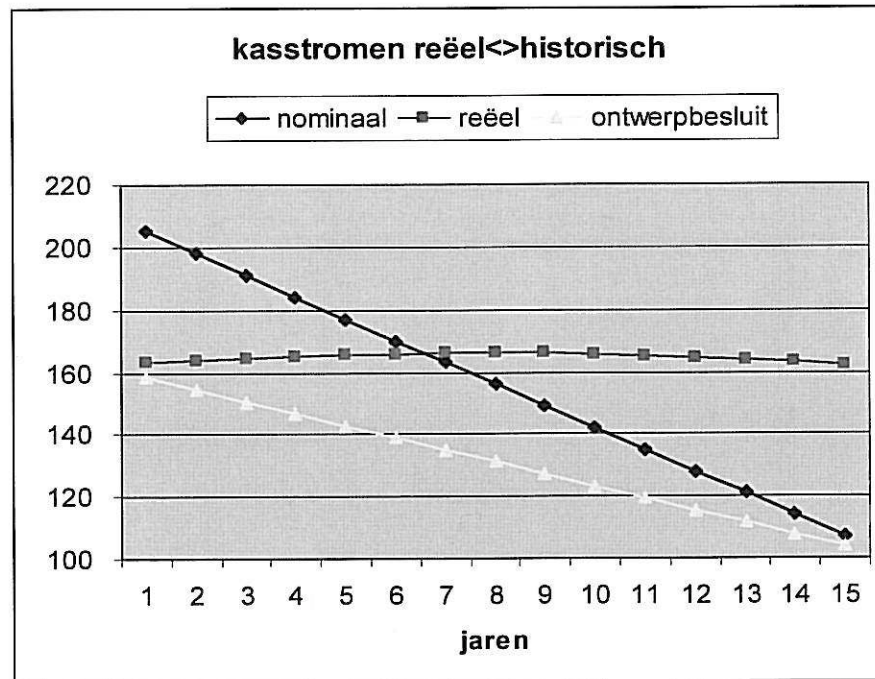
Toelichting

- ii) *Beschrijving wijziging:*
In randnummer 8o (hierna: § 8o) en uit de formules 8 en 9 uit bijlage 1 bij het besluit blijkt dat de gestandaardiseerde activawaarden (GAW) en de afschrijvingen (AFS) niet (meer) worden geïndexeerd met de prijsindex (cpi). Daarmee heeft de NMa de methode tot vaststelling van de economische kosten gewijzigd ten opzichte van de methode in eerste en de tweede reguleringsperiode.
- iii) *De aanpassing is onzorgvuldig:*
Het feit dat 1) in § 77 door de NMa wordt gesteld dat de NMa de wijze van bepaling van de economische kosten niet heeft gewijzigd, 2) de wijziging niet door de NMa wordt gemotiveerd in het ontwerpbesluit en 3) evenmin in de klankbord overleggen door de NMa aan de orde is gesteld, wekt de indruk dat het achterwege laten van de indexering abusievelijk heeft plaats gevonden. Echter, tijdens de informatieve bijeenkomst van 7 augustus 2007 heeft de NMa medegedeeld de indexering inderdaad achterwege te zullen laten. Samengevat constateren wij dat hier sprake is van een procedureel onzorgvuldige gang van zaken.
- iv) *De aanpassing is inconsistent met het tot dusver door de NMa gevoerde beleid ter zake van tariefregulering:*
In het document "Richtsnoeren inzake price-cap-regulering in de Nederlandse elektriciteitssector" beschrijft de NMa twee systemen voor de bepaling van de kapitaallasten als onderdeel van de gestandaardiseerde kosten, namelijk ófwel op basis van het 'nominale' systeem, gebaseerd op historische uitgaafprijs in combinatie met een nominaal rendement, ófwel op basis van het reële systeem, gebaseerd op een geïndexeerde assetwaarde in combinatie met een reëel rendement. De NMa heeft om moverende redenen¹ gekozen voor het reële systeem, gebaseerd op een geïndexeerde assetwaarde in combinatie met een reëel rendement. Zowel in de regulering van de x-factoren voor de regionale netbeheerders gas, als in de regulering van de regionale netbeheerders elektriciteit, en de regulering van de landelijk netbeheerders is het reële systeem tijdens iedere reguleringsperiode gehanteerd. Echter, in het ontwerpbesluit construeert de NMa nu een nieuw systeem (historische uitgaafprijs in combinatie met een reëel rendement), waarmee de NMa inconsistent is met het tot dusver gevoerde reguleringsbeleid.
- v) *De aanpassing is bedrijfseconomisch gezien onjuist:*
De totale contante waarde van de kasstromen over de looptijd van een investering zijn bij zowel het 'nominale' systeem als het 'reële' systeem gelijk aan het investeringsbedrag. Daarmee leiden beide systemen over de looptijd van een investering tot kostendekking (voor een efficiënte) netbeheerder. Echter, de jaarlijkse kasstromen zijn tussen beide systemen verschillend. Bij het reële systeem liggen de jaarlijkse kasstromen aanvankelijk beneden en vanaf ongeveer halverwege de looptijd van de investering boven die bij het 'nominale' systeem. Bij het nu door de NMa geconstrueerde systeem liggen de jaarlijkse kasstromen ieder jaar beneden de bedragen van zowel het 'normale' als het reële systeem. Het is dan ook evident dat de totale contante waarde van de kasstromen over de looptijd van de investering bij dit nieuwe systeem beneden die van zowel het 'nominale' als het 'reële' systeem ligt en dientengevolge tot onderdekking van de investering leidt. Onderstaand is het verloop van de jaarlijkse kasstromen bij een investering van 1500, een looptijd van 15 jaar, een nominale rente van 7% en een inflatie van 3% bij de drie systemen grafisch weergegeven. De kasstromen betreffen de afschrijving plus het rendement over de boekwaarde en zien er als volgt uit:

¹ Onder andere Richtsnoeren en Brief DTe, kenmerk 100416/38.B178 d.d. 31 okt. 2001

	nominaal systeem	reëel systeem	methode ontwerpbesluit
<i>Afschrijvingen</i>	nominaal	reëel	nominaal
<i>Wacc</i>	nominaal	reëel	reëel

Het verloop over de jaren ziet er als volgt uit:

De netto contante waarden van de jaarlijkse kasstromen over de looptijd van de investering bedragen daarbij voor het nominale systeem, het reële systeem en het systeem uit het ontwerpbesluit respectievelijk 1500, 1500, en 1238. In appendix 1 zijn de berekeningen toegevoegd. Het ontwerpbesluit leidt bij een efficiënte netbeheerder tot een substantiële onderdekking van de investeringskosten. Het achterwege laten van de indexering in de assetwaarden leidt ertoe dat zowel productiviteitsontwikkeling wordt overschat en dat het jaarlijkse kostenniveau, waaronder het efficiënte kostenniveau 2010, wordt onderschat.

- vi) *De aanpassing is in strijd met de vaststelling van het redelijk rendement (wacc)*
 De NMa stelt het redelijk rendement op het geïnvesteerd vermogen vast, de zogenaamde wacc. De NMa stelt hierbij een reële wacc vast die derhalve géén vergoeding voor inflatie kent (§ 88). Toepassing van deze reële wacc op het geïnvesteerd vermogen geeft een kostenniveau waarin geen dekking voor de inflatie is opgenomen. Echter, deze inflatie zit wel in de werkelijke kosten van een netbeheerder. Aldus stelt de NMa de kosten te laag vast. Het gebruik van een reële wacc, waarmee de inflatie buiten het rendement wordt gehouden, is onlosmakelijk verbonden met een waardering van assets, waaraan juist de inflatie wordt toegevoegd.
- vii) *De wijziging is materieel:*
 Het ontwerpbesluit leidt ertoe dat –bij vermogenskosten overeenkomstig het

ontwerpbesluit en een investeringstermijn van 50 jaar- de totale contante waarde van de kasstromen over de looptijd van de investering zo'n twintig procent beneden het investeringsbedrag ligt. Dit geldt zowel voor nieuwe investeringen als voor het reeds geïnvesteerd vermogen. Het ontwerpbesluit heeft dientengevolge substantiële financiële consequenties. Dit impliceert dat een efficiënte netbeheerder niet meer in staat wordt gesteld om kostendekkende tarieven te hanteren. Uit bovenstaande grafiek blijkt uit het verloop van de kasstromen dat de verschillen in de jaarlijkse kasstromen tussen het "reële" systeem het systeem uit het ontwerpbesluit toenemen naarmate je verder afkomt vanaf het moment van investering. Het betreft tekort op de dekking voor inflatie sinds het investeringsmoment.

viii) *De aanpassing is in strijd met de wet en regelgeving:*

In artikel 10 lid 1 van de Gaswet geeft de wetgever onder andere aan dat de netbeheerder tot taak heeft om zijn net op economische voorwaarden in werking te hebben. In artikel 81 lid 3 van de Gaswet geeft de wetgever aan dat de tarieven zodanig worden vastgesteld dat een efficiënte netbeheerder een in het economisch verkeer gebruikelijk rendement kan behalen. Mede met deze artikelen beoogt de wetgever voorwaarden te scheppen voor gezond investeringsklimaat voor een efficiënte netbeheerder. Echter, de door de NMa voorgenomen wijziging is hiermee in strijd. Immers, het ontwerpbesluit leidt ertoe dat de tarieven bij een efficiënte netbeheerder geen dekking geven aan het inflatiedeel in de rente. Met andere woorden, het inflatierisico komt ten laste van ofwel de (efficiënte) netbeheerder ofwel de kapitaalverschaffer. Aangezien er geen kapitaalverschaffers te vinden zijn die het inflatierisico in de rente voor eigen rekening nemen, komt het inflatierisico volledig bij de (efficiënte) netbeheerder terecht die als gevolg daarvan geen kostendekkende exploitatie kan behalen, c.q. niet in staat is het redelijk rendement inclusief inflatierisico te behalen.

Daarnaast is de voorgenomen wijziging in strijd met de bedoelingen van de toezichthouder. De NMa beoogt met het systeem van maatstafregulering dat de sector als geheel zijn kosten terugverdient (zie § 121: "*het eerste voordeel is dat de sector als geheel zijn kosten terugverdient*"). Daarmee is de voorgenomen beleidswijziging in strijd aangezien geen dekking voor het inflatierisico in de rente wordt gegeven.

ix) *Argumenten NMa:*

Aangezien de motivatie voor de voorgenomen wijziging in het ontwerpbesluit ontbreekt blijft het hiernaar gissen. Tijdens de informatieve bijeenkomst van 7 augustus heeft de NMa aangegeven dat de voorgenomen wijziging is aangebracht aangezien de netbeheerders in hun commerciële jaarrekening evenmin de assetwaarden indexeren. Deze constatering is niet nieuw en weliswaar juist, maar de conclusie die de NMa daaraan heeft verbonden is volstrekt onjuist. In de commerciële jaarrekeningen is weliswaar sprake van waardering van assets op basis van historische uitgaafprijs, maar dan wel in combinatie met een vergoeding aan kapitaalverschaffers op basis van nominale rente. Met andere woorden het eerder beschreven 'nominale' systeem. De toepassing van reële rente is dan onjuist. Overigens indien en voorzover de NMa zou overwegen om van het reële systeem over te stappen naar het 'nominale' systeem betekent dit dat de geïndexeerde regulatorische assetwaarde op het moment van overstap als vertrekpunt genomen dient te worden en niet de regulatorische historische uitgaafprijs. Immers, het verschil tussen geïndexeerde waarde en historische uitgaafprijs weerspiegelt –eenvoudig gezegd– het inflatierisico in de rente dat tot dat moment nog niet in de vermogenskosten is verwerkt en nog in de toegestane omzetten verdisconteerd dient te worden.

Een ander argument dat impliciet naar voren wordt gebracht is dat het inflatierisico

toch al via de jaarlijkse cpi-x aanpassing van de tarieven wordt gecompenseerd (§ 88). Echter, ook die veronderstelling berust op een misverstand. Immers, op grond van de jaarlijkse tariefaanpassing met cpi-x berekent de NMa de productiviteitsberekening die ten grondslag ligt aan de x-factoren op basis van de reële kostenverandering. Dit betekent dat bij de berekening van de productiviteitsverandering de kosten in alle jaren eerst op basis van een inflatiecorrectie worden gebracht naar het niveau van het startjaar van de reguleringsperiode (delen door $1 + \text{cpi}$). Echter, aangezien de vermogenskosten door de toepassing van de reële wacc reeds zijn gecorrigeerd voor inflatie, betekent weglating van de inflatiecorrectie in de berekening van de gestandaardiseerde kosten dat de inflatie correctie op dit deel van de kosten in het ontwerpbesluit nu dubbel wordt toegepast (namelijk eerst wordt het inflatiedeel uit de wacc gehaald en vervolgens worden de vermogenskosten die met deze voor inflatie geschoonde wacc zijn berekend, opnieuw gedeeld door $(1 + \text{inflatie})$ om de kosten reëel te maken). Dat is onjuist.

- x) *Alternatief:*
De wetgever heeft om moverende redenen, en mede na een uitvoerige consultatieronde indertijd gekozen voor het "reële" systeem. Het enige alternatief in deze achten wij dan ook een voorzetting van de methodiek uit de eerste en tweede reguleringsperiode, d.w.z. indexeren van de assetwaarden.

b) HET VERHOGEN VAN HET NIVEAU VAN HET REDELLJK RENDEMENT (WACC)

- i) *Beschrijving problematiek:*
De wacc wordt in het ontwerpbesluit gesteld op 5.3%. Wij achten het niveau te laag. Voor de nadere onderbouwing conformeren wij ons aan de schriftelijke zienswijze van EnergieNed

c) HET ELIMINEREN VAN DE CORRECTIE VOOR GRAADDAGEN

- i) *Conclusie:*
Aangezien de grondslag voor de graaddagencorrectie niet meer opportuun is stellen wij voor om deze correctie te elimineren. Gezien de nadruk in de Gaswet op het gebruik van daadwerkelijk gefactureerde volumina past naar onze overtuiging eliminatie van deze correctie ook veel beter bij wet- en regelgeving.

Toelichting

- ii) *Beschrijving wijziging:*
Het grootste deel van de afzet van afnemers van RNB's wordt gebruikt voor ruimteverwarming door kleinverbruikers. Dit volume is sterk afhankelijk van de buitentemperatuur. Om te voorkomen dat afzetfluctuaties als gevolg van toevallige temperatuurschommelingen de productiviteitsmeting sterk zouden beïnvloeden, is op verzoek van de netbeheerders in de tweede reguleringsperiode het gebruik van de graaddagencorrectie ingevoerd. In het ontwerpbesluit wordt deze correctie gecontinueerd.
- iii) *Aanleiding voor graaddagencorrectie is vervallen*
De NMa heeft de wijze van berekening van de productiviteit substantieel gewijzigd. Met ingang van de derde reguleringsperiode worden alle jaren binnen een reguleringsperiode meegenomen en wordt gestuurd naar een nader bepaald absoluut kosten-niveau in plaats van de voormalige productiviteitsontwikkeling gebaseerd op alleen begin- en eindjaar en sturing op de relatieve verandering van het kostenniveau. Bij de

toepassing van de herziene methode is de invloed van incidenten sterk gereduceerd. Ten tweede is de tariefstructuur substantieel gewijzigd. Bij grootverbruik is nu volledig sprake van een capaciteitstarief en bij kleinverbruik is nog slechts circa 25% volumeafhankelijk. Daarmee is de invloed van temperatuur op de afzet (lees: output) sterk gereduceerd.

- iv) *Graaddagen correctie in strijd met wet en regelgeving:*
In artikel 81 lid 4 van de Gastwet wordt gesteld dat de rekenvolumina dienen te worden gebaseerd op daadwerkelijk gefactureerde volumina in eerdere jaren. Het gebruik van een graaddagencorrectie op deze volumina leidt tot virtuele volumina en is hiermee in strijd en naar onze overtuiging niet houdbaar.
Uit het reguleringskader blijkt dat met de toepassing van maatstafconcurrentie beoogd wordt dat de sector als geheel zijn kosten terugverdient (§ 121). Echter, met het gebruik van de voor graaddagen gecorrigeerde volumina ontstaan *virtuele* omzetten en worden deze afgezet tegen gerealiseerde kosten. Daarmee ontstaat een discrepantie tussen deze virtuele kostendekking en de daadwerkelijke kostendekking. Daarmee gaat de graaddagencorrectie voorbij aan het doel van de tariefregulering, namelijk evenwicht tussen werkelijke kosten en werkelijke opbrengsten.
- v) *De graaddagenreferentie is arbitrair:*
De NMa baseert het referentiepunt voor de graaddagen op het gemiddelde in de periode 1971-2000. Algemeen wordt aangenomen dat het klimaat de afgelopen decennia is gewijzigd en nog steeds aan wijziging onderhevig is. Mede uit dien hoofde wordt in het kader van klantprofielen al een kortere en recentere referentieperiode gebruikt. Indien en voorzover de NMa het gebruik van graaddagencorrecties noodzakelijk acht, dient de referentieperiode zodanig gekozen wordt dat ingespeeld wordt op de klimatologische veranderingen, d.w.z. een kortere en recentere referentieperiode.
- vi) *Het effect van het gebruik van de graaddagencorrectie is materieel:*
Op basis van de afzet in de jaren 2004-2006 blijkt dat het gerealiseerde volumes in de sector jaarlijks beneden het voor graaddagen gecorrigeerde volume hebben gelegen (gem. ca. 10%). Op basis van deze virtuele afzetten worden door de NMa virtuele omzetten bepaald en in het reguleringsmodel gebruikt met als gevolg dat netbeheerders worden gekort uit hoofde van omzetten die nimmer behaald zijn.
- vii) *Alternatief:*
Wij stellen derhalve voor om de graaddagencorrecties te elimineren.

2) ZIENSWIJZE OP HET REGULERINGSKADER

- i) GELIJKE SPEELVELD
Met de keuze voor maatstafconcurrentie geeft de NMa invulling aan het principe van outputsturing. Daarbij wordt marktwerking nagebootst, waarbij het voor netbeheerders erom gaat om de maatstaf -de gemiddelde prestatie in de sector- te verslaan. Netbeheerders die het qua kosten beter doen dan gemiddeld behalen dan een hoger dan gemiddeld rendement en netbeheerders die het slechter doen een lager rendement. Deze beoogde werking kan alléén worden gerealiseerd indien sprake is van *gelijke inkomsten bij gelijke prestaties*. Met het definiëren van een voor iedere netbeheerder uniform prestatieniveau in 2010, uitgedrukt in inkomsten per eenheid output, wordt dit bewerkstelligd. Aldus worden eventuele afwijkingen van dit 'level playing field' bij de start van een reguleringsperiode gedurende de periode geleidelijk recht getrokken.

Deze periodieke herijking is niet alleen nodig omdat de 'markt' in algemene zin een dynamisch proces is, maar in het bijzonder omdat de marktomstandigheden bij netbeheerders sterk beïnvloed worden door wijzigingen in wet en regelgeving. Bij gas betreft dit bijvoorbeeld de verschuiving van regulering in het grootverbruikersegment (RTPA>NTPA>RTPA), en de sterk gewijzigde tariefstructuur (volume>capaciteit).

ii) **BEËINDIGING NACALCULATIE**

Wij hebben vastgesteld dat met ingang van de derde reguleringsperiode geen nacalculatie over de x-factor zal plaatsvinden. Dit is ons inziens ook een verbetering, aangezien daarmee gedurende een reguleringsperiode helder is wat de financiële targets voor de netbeheerders zijn, en wat de financiële consequenties zijn van gerealiseerde prestaties. Dit prikkelt tot ondernemerschap en innovatie, zoals ook door de wetgever is beoogd. Met de afschaffing van de nacalculatie nemen de risico's voor de netbeheerders overigens wel toe, hetgeen tot uitdrukking behoort te komen in het redelijk rendement (de zogenaamde wacc).

iii) **VASTSTELLING PRECARIOBELASTING ALS OBJECTIVEERBAAR REGIONAAL VERSCHIL**

Tenslotte wordt in het ontwerpbesluit een zuiverder beoordeling van de doelmatigheid bevorderd door het onderkennen en verwerken van precariobelasting als objectiveerbaar regionaal verschil. De heffing van precario is immers een kostenpost waarop de netbeheerders géén invloed kunnen uitoefenen en is materieel. Invoeringsmomenten en niveaus van deze belasting worden bepaald door lagere overheden en bijvoorbeeld ook waterschappen.

3) **TECHNISCHE WIJZIGINGSVOORSTELLEN**

a) **HET AANPASSEN VAN DE WIJZE VAN COMPENSATIE VOOR PRECARIO**

i) *Beschrijving compensatiewijze:*

De NMa acht het redelijk dat de netbeheerders in de derde reguleringsperiode de kosten voor precario vergoed krijgen (zie § 137), c.q. dat netbeheerders de noodzakelijke kosten van een ORV terugverdienen (§ 131).

De compensatie geschiedt door een schatting van de hoogte van de precario in het eindkostenniveau 2010 te bepalen en vervolgens de x-factor te berekenen. Tenslotte is de NMa voornemens om de tarieven jaarlijks te corrigeren voor het verschil tussen de geschatte en feitelijke gegevens (zie § 137). De voorcalculatorische bedragen worden via de x-factor in de toegestane omzetten verwerkt. De nacalculatie geschiedt bij de jaarlijkse tariefaanpassing.

ii) *De voorcalculatorische compensatie via de x-factor komt niet overeen met het niveau uit het peiljaar :*

Precario wordt eerst met ingang van de derde reguleringsperiode erkend als objectiveerbaar regionaal verschil. Bij de start van de derde reguleringsperiode, i.e. het laatste jaar van de tweede reguleringsperiode, bedraagt de compensatie derhalve nog nihil. De nu door de NMa voorgenomen verwerking in de x-factor leidt ertoe dat de compensatie voor de geschatte jaarlijkse precariolasten in drie jaren gelijkmatig groeit van 0 % aan het eind van de tweede reguleringsperiode naar 100% aan het eind van de derde reguleringsperiode. Dit betekent dat de compensatie in de drie jaren van de derde reguleringsperiode voorcalculatorisch achtereenvolgens uitkomt op 33,3%, 66,6% en 100%. Of anders gezegd, de compensatie leidt vanaf het begin van de

reguleringsperiode tot onderdekking van de geschatte precariolasten van achtereenvolgens 66,6%, 33,3% en 0% en dientengevolge per definitie tot nacalculatie, ook bij perfecte schattingen. Eerst bij de nacalculatie wordt dit tekort in de tarieven verwerkt. Mede uit oogpunt van de in de wet beoogde gelijkwaardigheid in de doelmatigheid is het logisch en motiveerbaar dat het compensatiemechanisme nauwer aansluit bij het moment waarop de kosten optreden.

iii) *Alternatief I*

De compensatie voor geschatte precariolasten via het x-factor-mechanisme kan relatief eenvoudig worden aangepast naar 100% van de totaal geschatte precariolasten door de eindinkomsten op 150% van het geschatte bedrag in 2010 in de berekeningen op te nemen. De jaarlijkse compensatie in de derde reguleringsperiode bedraagt dan achtereenvolgens 50%, 100% en 150 % van het geschatte jaarbedrag, en daarmee precies 100% van de totale geschatte lasten gedurende de derde reguleringsperiode.

iv) *Alternatief II*

De compensatie voor precario (en ORV in het algemeen) is gericht op het resultaat-neutraal doorwerken in de tarieven van deze bijzondere omstandigheid. Een jaarlijkse vaststelling van de compensatie past daarbij beter dan het driejarige x-factor-mechanisme, waarbij bovendien de ontwikkeling van de compensatie gemixed wordt met de ontwikkeling van de productiviteit (die beide significant verschillend kunnen zijn). Een alternatief zou kunnen zijn om de compensatie voor precario buiten de vast te stellen x-factoren te houden door bij de x-factor berekening uit te gaan van een schatting van nihil aan precariolasten en bij de vaststelling van de jaarlijkse tarievenmandjes een geactualiseerde schatting (bijvoorbeeld laatste Codata-gegevens) en het effect van de nacalculatie over het voorgaande jaar van de reguleringsperiode mee te nemen.

v) *Voorkeur*

Wij hebben voorkeur voor alternatief II

Deze voorkeur wordt mede ingegeven door de recente brief van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken aan de Tweede Kamer, waarin het eerder verwachte precarioverbod niet wordt doorgezet. Het past dan beter om de ontwikkeling van deze belasting min of meer separaat te verwerken in de tariefstelling.

b) **HET AANPASSEN VAN DE WIJZE VAN VASTSTELLING VAN DE SECTORTARIEVEN**

- i) In § 94 stelt de NMa dat de individuele tarieven 2007, gecorrigeerd voor nacalculaties en ORV, als uitgangspunt worden genomen voor de vaststelling van de gewogen gemiddelde sectortarieven. De correctie voor ORV is hierbij onjuist, aangezien dat dan ten onrechte veronderstelt dat de individuele tarieven dekking geven aan de desbetreffende ORV. Dat is echter niet het geval, aangezien de tarieven 2007 zijn gebaseerd op de reguleringsystematiek uit de eerste en tweede reguleringsperiode. Daarbij is aan individuele netbeheerders géén extra tariefruimte toegekend uit hoofde van ORV. De eliminatie van een vermeende dekking voor ORV leidt er dientengevolge toe dat de tarieven van de desbetreffende netbeheerders op een te laag niveau meegenomen worden voor de bepaling van sectortarieven.
- ii) We stellen voor om bij de bepaling van de sectortarieven een correctie voor precario achterwege te laten.

APPENDIX 1:

Uitgangspunten voorbeeldberekening (grafiek 1):

Investering	1500
rente	7,0%
cpi	3,0%
reële rente	3,9%
termijn	15

Uitkomsten nominaal systeem

NOMINAAL SYSTEEM					
	BW- primo	Afs	Bw-ult.	Verm.	Verm. + Afs.
-			1.500		
1	1.500	100	1.400	105	205
2	1.400	100	1.300	98	198
3	1.300	100	1.200	91	191
4	1.200	100	1.100	84	184
5	1.100	100	1.000	77	177
6	1.000	100	900	70	170
7	900	100	800	63	163
8	800	100	700	56	156
9	700	100	600	49	149
10	600	100	500	42	142
11	500	100	400	35	135
12	400	100	300	28	128
13	300	100	200	21	121
14	200	100	100	14	114
15	100	100	-	7	107
NCW					1.500

Uitkomsten reëel systeem

REËEL SYSTEEM					
	BW- primo	Afs	Bw-ult.	Verm.	Verm. +Afs.
-			1.500		
1	1.545	103	1.442	60	163
2	1.485	106	1.379	58	164
3	1.421	109	1.311	55	164
4	1.351	113	1.238	52	165
5	1.275	116	1.159	50	165
6	1.194	119	1.075	46	166
7	1.107	123	984	43	166
8	1.013	127	887	39	166
9	913	130	783	35	166
10	806	134	672	31	166
11	692	138	554	27	165
12	570	143	428	22	165
13	441	147	294	17	164
14	303	151	151	12	163
15	156	156	-	6	162
<i>NCW</i>					<i>1.500</i>

Uitkomsten systeem ontwerpbesluit

SYSTEEM ONTWERPBESLUIT					
	BW- primo	Afs	Bw-ult.	Verm.	Verm. +Afs.
-			1.500		
1	1.500	100	1.400	58	158
2	1.400	100	1.300	54	154
3	1.300	100	1.200	50	150
4	1.200	100	1.100	47	147
5	1.100	100	1.000	43	143
6	1.000	100	900	39	139
7	900	100	800	35	135
8	800	100	700	31	131
9	700	100	600	27	127
10	600	100	500	23	123
11	500	100	400	19	119
12	400	100	300	16	116
13	300	100	200	12	112
14	200	100	100	8	108
15	100	100	-	4	104
<i>NCW</i>					<i>1.238</i>